Mavzu: Nuklein kislotalar biosintezi

Ma'ruzachi: k. f. d., dots. L.S.Kamolov

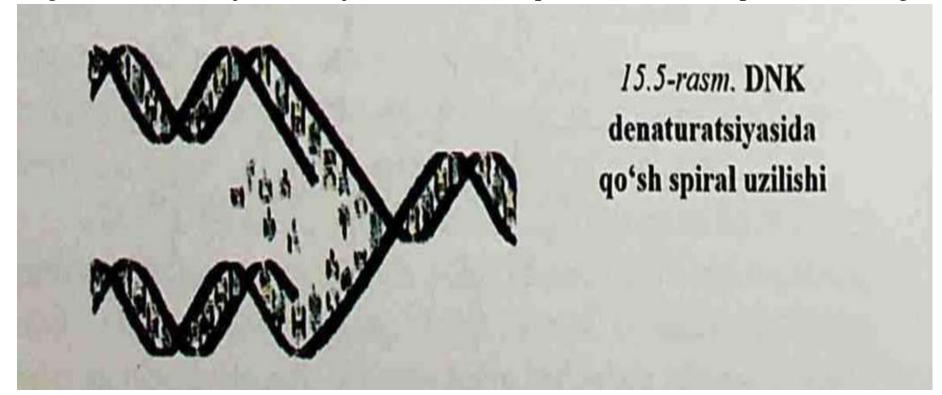

Reja:

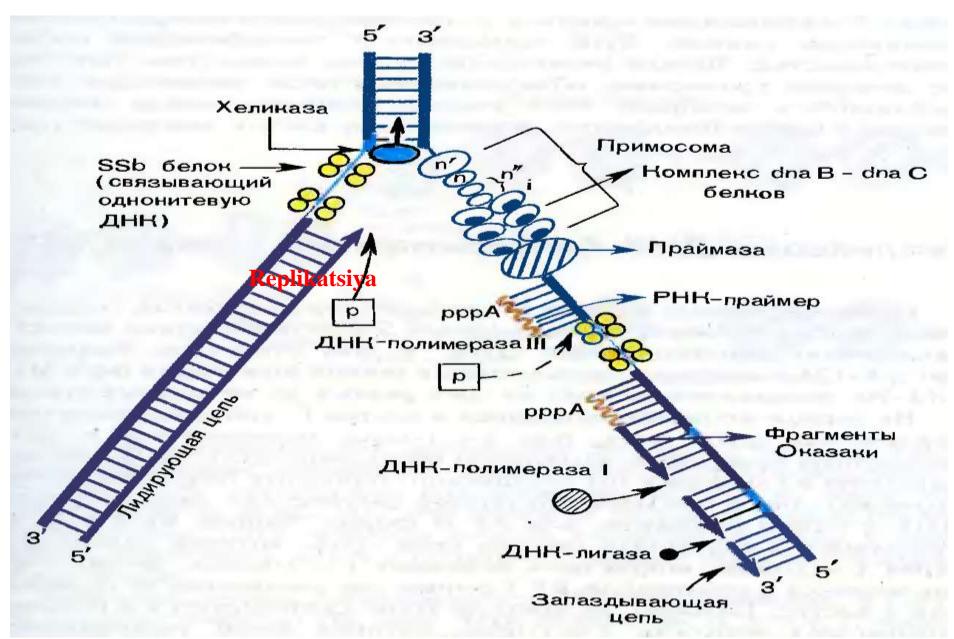
- 1. Nuklein kislotalar biosintezining fermentlari.
- 2.DNK polimeraza, RNK bogʻlangan DNK-polimeraza, DNK bogʻlangan
- 3.RNK-polimeraza.
- 4.DNK fragmentlarining kimèviy-fermentativ sintezi.

DNK denaturatsiyasi

Nuklein kislotalaming ikkilamchi tuzilishi azot asoslari oʻrta- sida vodorod bogʻlari bilan gidrofob bogʻlar yuzaga kelishi, ya'ni kuchsiz oʻzaro ta'sirlar hisobiga hosil boʻladi. Shu munosabat bilan xuddi oqsillarga oʻxshab oʻrtacha darajadagi ta'sirlar natijasida nuklein kislotalar denaturatsiyaga uchrashi mumkin. Nuklein kis- lotalar 70-100°C gacha qizdirilganda, shuningdek, kuchli kislotali yoki ishqorli muhitlarda, mochevina qoʻshilganida denaturatsiya yuz beradi. Vodorod bogʻlari bilan gidrofob bogʻlar uzilishi natijasida zanjirlar bir-biridan qochib, tartibsiz koptokcha shakliga

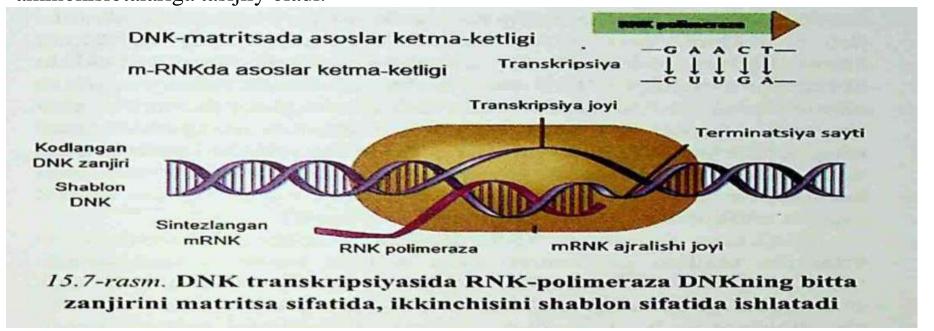

Replikatsiya

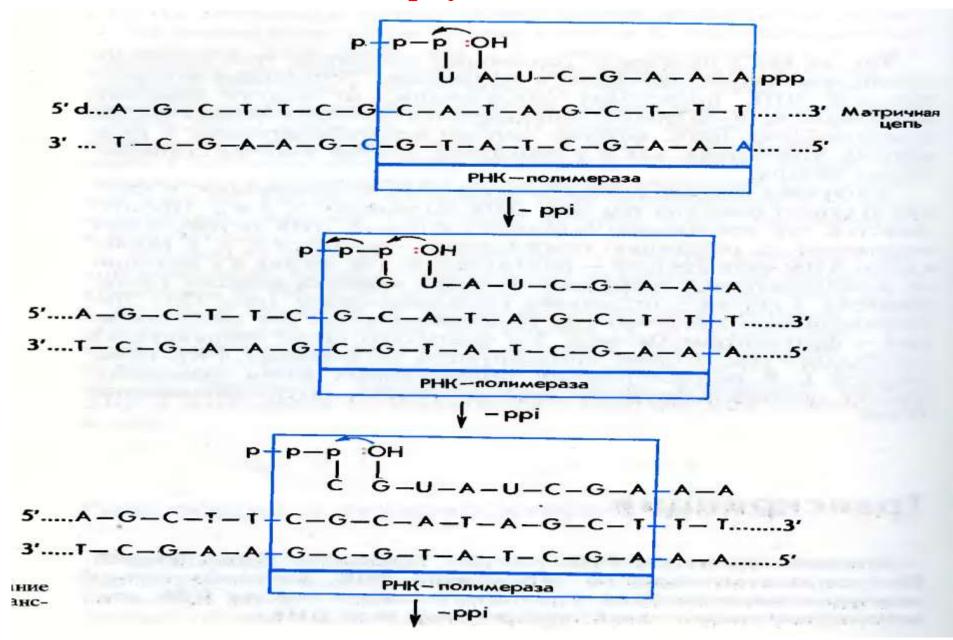

Transkripsiya

Transkripsiya gen saqlovchi DNK molekulasida zanjiming bir qismi yechilib nusxa olishga tayyor boʻlishidan boshlanadi. DNKning mazkur ajralgan qismi ichida RNK-polimeraza fermenti zanjirdan birini mRNK sinlezi uchun matritsa sifatida qoʻllaydi. Shuningdek, DNK sintezidagi kabi S (sitozin) G(guanin) bilan komplementar ravishda bogʻlanadi, lckin mRNKda U(uratsil) A(adenin) bilan juft hosil qiladi. RNK-polim- erazalar DNK matritsa zanjiri boʻylab harakatlanib asoslar oʻrtasi- da bogʻ hosil bolishini ta'minlaydi. RNK-polimeraza terminatsiya joyiga yetganda, transkripsiya yakunlanadi va yangi mRNK ajratilib yuboriladi. DNKning uzilgan qismi oʻzining qoʻsh spiralli tuzilishi- ga qaytadi. *Transport RNK (tRNK)* RNK molekulalarining umumiy hiso- bidan eng kami boʻlib, mRNKda saqlanuvchi genetik axborotni oʻqib, ma'lum bir aminokislotani ribosomaga oqsil sintezi uchun olib keladi. Faqat tRNKgina oqsillar uchun genetik axborotni oqsil- lar aminokislotalariga tasljiiy oladi.

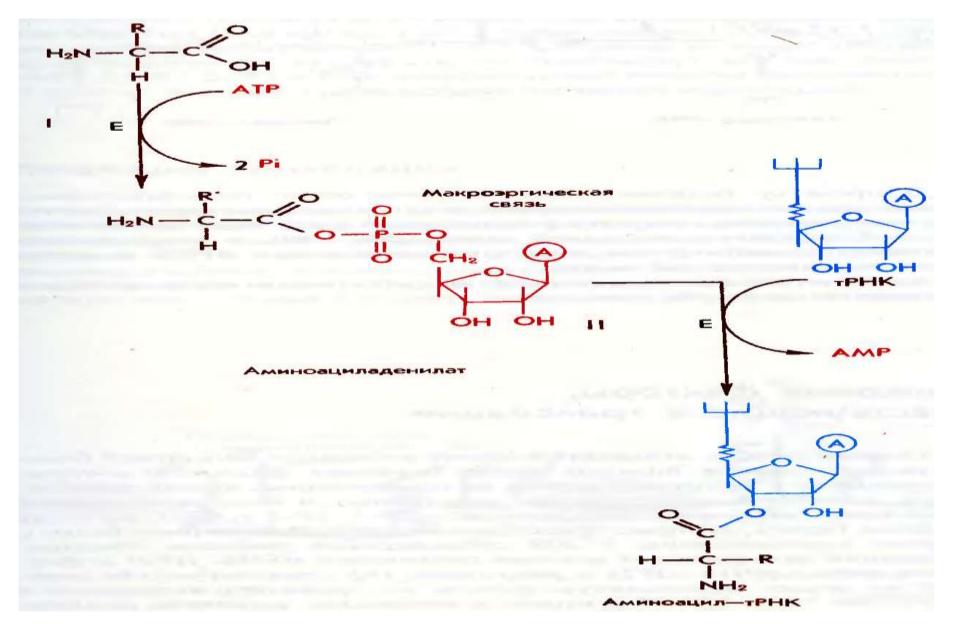
Transkripsiya

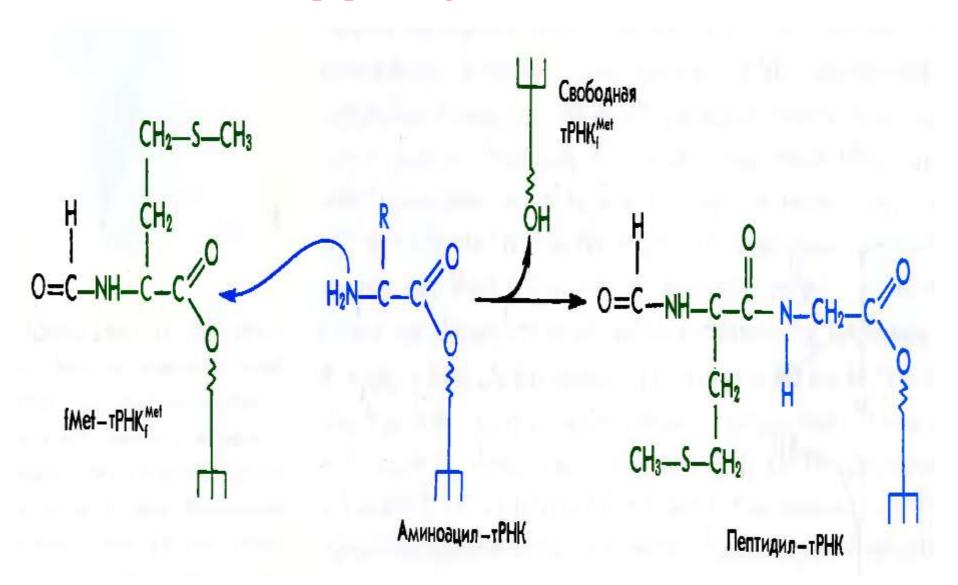
Genetik kod

	U	С	A	G	
U	UUUC Phe UUC Leu UUG	UCU UCC UCA UCG	UAU Tyr UAC Stop UAA Stop	UGU Cys UGC Stop UGG Trp	UCAG
С	CUU CUC CUA CUG	CCU CCC CCA CCG	CAU His CAC GIn CAG	CGU CGC CGA CGG	UCAG
A	AUU AUC Ile AUA Met	ACU ACC ACA ACG	AAU Asn AAC Lys	AGU Ser AGC AGA AGG Arg	UCAG
G	GUU GUC GUA GUG	GCU GCC GCA GCG	GAU Asp GAC SAA GAA Glu	GGU GGC GGA GGG	U C A G

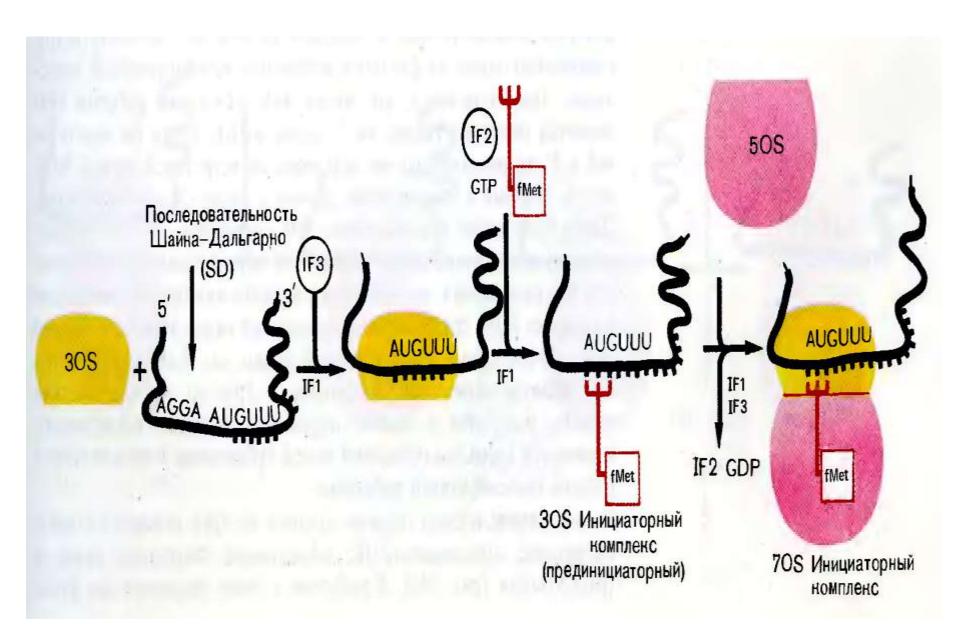
Aminokislotalarning aktivlash: tRNK va aminoatsil-tRNK-sintetazlar

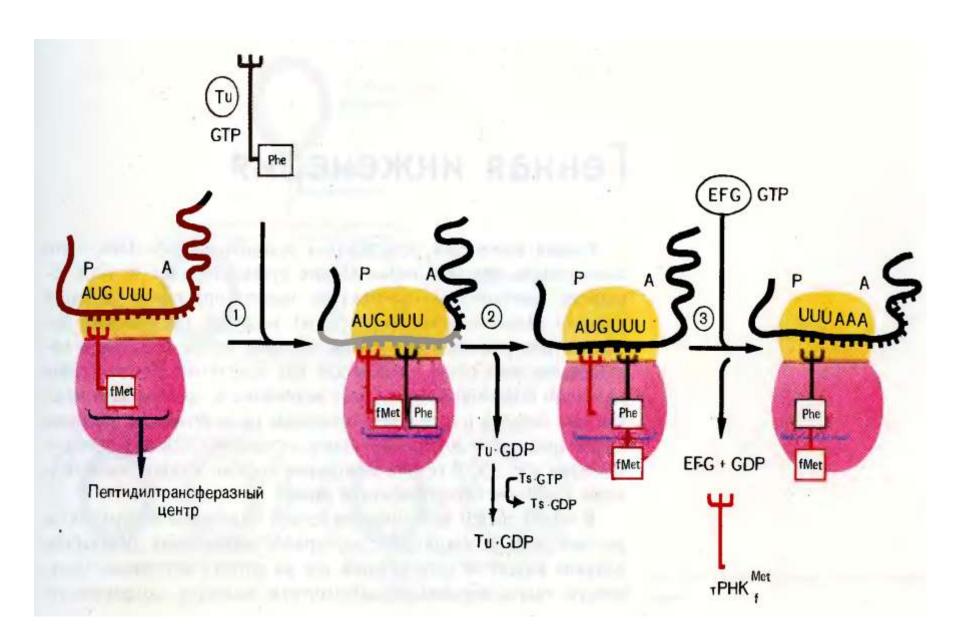
Birlamchi peptid bogʻini sintezi

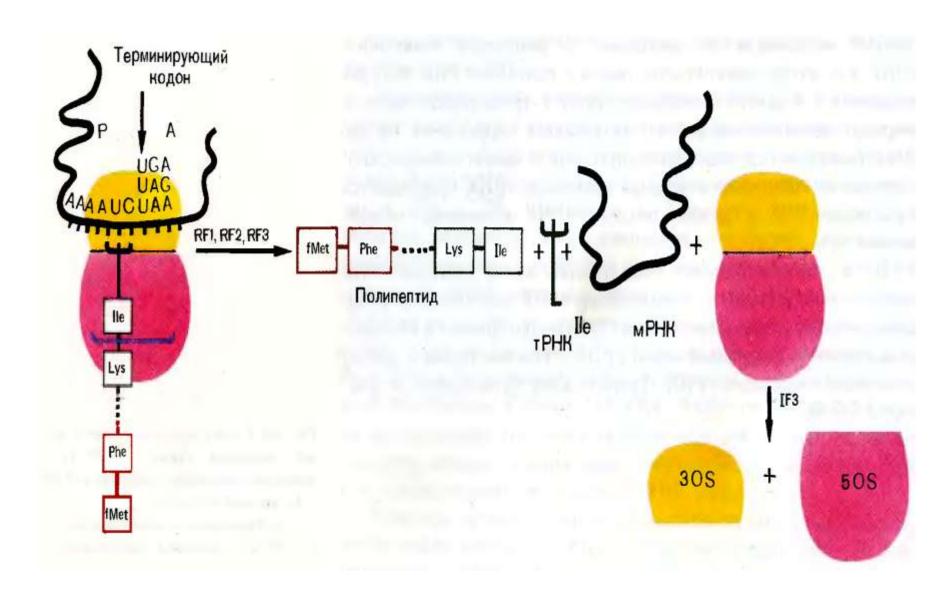
Initsiatsiya translyatsiya

Elongatsiya translyatsiya

Terminatsiya translyatsiya

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!